త్రివిధ సంసారాలు

వేమూరి సుబ్రహ్మణ్యము

"మీరు సవాలక్ష చెప్పండి శంకరంగారూ! మగవాడు మగవాడే, ఆడది ఆడదే! అసలు దేవుడు సృష్టించేటప్పుడే మగవాడిని బలవంతుడిగానూ, ఆడదానిని బలహీనగానూ, సృష్టించాడు. సంసారంలో మగవాడిదే పైమాటగా వుంటుందిగాని ఆడదానిమాట ఎప్పుడూ చెల్లుబడిగాదు" అన్నాడు రామారావు.

"అంతేనండి శంకరంగారు ఆడవాళ్ల మాట ఆ వంటింటి నాలుగుగోడల మధ్యే చెల్లుతుందిగాని, మిగతా విషయాలలో వాళ్ల మాటలకు విలువ ఇవ్వబడదు" అని వెంకటప్పయ్య రామారావుని సమర్థిస్తూ, శంకరంగారి మొహం చూస్తూ అన్నాడు.

"వాళ్ళు చెప్పిందే కాస్త సమంజసంగా కనుపిస్తోంది శంకరంగారూ! మీరు చెప్పింది కాస్త అతిశయోక్తిగానే వుంది" అని నరసింగరావు వ్యాఖ్య!

ఆవేళ ఆదివారం. వీరు ముగ్గురూ శంకరంగారింట్లో చేరారు. వారి ముగ్గురికన్నా శంకరంగారు పెద్దవారు, అనుభవశాలి. ప్రపంచాన్ని కాస్త చూసినవాడు. పెద్దల పుణ్యమా అంటూ ఏదో కాస్త సంపాయించి ఇచ్చిపోయారు. దాన్ని దుర్వినియోగం చేయకుండా తనకు సంబంధించినంత వరకు దర్జాగానే బ్రతికేవారు శంకరంగారు. మిగతా ముగ్గురూ గుమాస్తాలు. పగలల్లా గానుగలో ఎద్దులాగా పనిచేసి అలసి ఇంటికి వచ్చేవారు. ఇంటికి రాగానే ఇన్ని వేడి నీళ్లు పోసుకుని అన్నంతిని శంకరంగారింట్లో కులాసాగా కాలక్షేపం చేసేవారు. శంకరంగారు మంచి మాటకారి. ఏదన్నా చెప్పాలంటే చిన్న కథలాగా చెప్పకల సమర్థుడు. రాత్రి పదింటిదాకా ఆయన కబుర్లు విని ఆనందంతో ఇంటికిపోయి శుభ్రంగా నిద్రపోయేవారు. ఏనాడూ శంకరంగారి సిద్ధాంతాలకి గాని, ఆయన చెప్పే విషయాలకుగాని 'కాదు, మీరు చెప్పింది కొంచెం అసమంజసంగా వుందండీ' అని ఎరుగరు. అసలే అలిసిసొలసి ఇంటికి వచ్చినవారు ఏదో కాలక్షేపానికని శంకరంగారింటికి వచ్చేవారేగాని ఆయనతో వాదించటానికి కాదు. అందులోను శంకరంగారు సామాన్యులుగారు. ఆయన సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకంగా ఎవరైనా మాట్లాడితే వారితో వాదించి వోడించిగాని సంతృప్తిపొందరు శంకరంగారు! ఆ సంగతి తెలిసే మన ముగ్గురు గుమాస్తామిత్రులు ఎప్పుడూ శంకరంగారికి ఎదురుచెప్పి ఎరుగరు. కారణం? ఆయనతో వాదించే ఓపిక, శక్తి, ఉత్సాహం లేక! రోజూ ప్రశాంతంగా పోయే చర్చలకి ఆరోజు అవాంతరం వచ్చింది. కారణం? ఆరోజు ఆదివారం కావటం చేత! ఆరోజు మన గుమాస్తా మిత్రులకి శలవరోజు. ప్రొద్దున్నే తొమ్మిందింటికి లేచి, కాఫీ తాగి, అలా తిరిగివచ్చి, మధ్యాహ్నం భోంచేసి, నాలిగింటిదాకా నిద్రపోయి, తరువాత కాఫీ త్రాగి, టాయిలెట్ అయి, పార్కుకి వెళ్లి, ఇంటికొచ్చి వేణ్ణీళ్ళ స్నానంచేసి భోజనంముగించి, ఉల్లాసంగా, విలాసంగా, ఆనందంతో శంకరంగారింటికి వచ్చారు. ఆరోజు వారికి ప్రపంచంలో ఎవరికీ లేని ఉత్సాహం, ఓపిక, శక్తి వున్నయ్. దేనికయినా రోజూ రావాలంటారు. ఇవ్వాళ శంకరంగారి సిద్ధాంతానికి 'సవరణలూ' వచ్చినయ్! ఏదో మాట మీద శంకరంగారన్నారు "సంసారంలో ఎప్పుడూ పురుషుడిమాటే చెల్లుతుందని అనుకోనక్కరలేదు. ఒక్కొక్క సంసారంలో ఆడదానిమాటకూడా చెల్లుబడి అవుతుంది! కొన్ని సంసారాల్లో స్త్రీమాటకే ఎక్కువ విలువ వుంటుంది" దీనికి మన మిత్రులు ఏకగ్రీవంగా తలోమాట తమ అభిప్రాయంగా సెలవిచ్చారు.

శంకరంగారు మళ్ళా అన్నారు "నేనా మాట స్వానుభవంతోనే చెబుతున్నాను. స్త్రీమాట చెల్లుబడిఅయ్యే సంసారంలో గూడ శాంతి ఉంటుంది."

"అలాగయితే ఆ సంసారం బజారున పడాల్సిందే" అన్నాడు వెంకటప్పయ్య.

"అటువంటి కాపురం పట్టుమని పదేళ్లు కూడా సుఖంగా వుండదు", అన్నాడు నరసింగరావు.

"స్త్రీమాట చెల్లే సంసారంలో శాంతి, ఏం ఉంటుంది? ఆ సంసారం అనుకున పెద్ద కంఠ పడ్డ బోటులాగానే ఉంటుంది" అన్నాడు రామారావు.

"అదేమి తప్పుడు అభిప్రాయం! కేవలం స్త్రీ అధికారంవున్న సంసారం శాంతివంతంగానే ఉంటుంది. కేవలం పురుషుడి అధికారంకల సంసారం శాంతంగానే ఉంటుంది. అట్లా గాకుండా పురుషుడు, స్త్రీ, తమ యిష్టం వచ్చినట్లు చేస్తుంటే ఆ సంసారం నిజంగా నరకకూపం! నేను ఓసారి ప్రయాణంలో ఈ మూడురకాల సంసారాలు చూచాను. నిజంగా అదో గమ్మత్తయిన కథ" అంటూ శంకరంగారు కథ చెప్పడాని కుపక్రమించారు. శంకరంగారి కథంటే మనవాళ్లకి చాలా సరదా. అందుకనే ఏమీ మాట్లాడకుండా బుద్ధిమంతుల్లాగా కూర్చున్నారు.

* * *

భారతావనిలోని ముఖ్య పట్టణాలన్నీ చూశాను గాని హైదరాబాదు చూసే అదృష్టం నాకు కలుగలేదు. అందుకని ఓనాడు 'హైదరాబాదు చూడాలి' అనే అపూర్వమైన నిశ్చయానికి వచ్చాను. సికిందరాబాదులోనే మా అక్కయ్యవాళ్ళు కాపురం వుంటున్నారు. అక్కయ్యను చూసికూడ చాలరోజులయింది. ఆవిడను చూడాలని ఎందుకో నా మనస్సు ఆరాటపడుతోంది. చేసే పని, వెలగపెట్టే రాచకార్యం ఏమీ లేదు కనుక ఓ ముహూర్తంలో హైదరాబాదు వెడదామనుకొన్నాను రాజ్యం పురుడుకని పుట్టింటికెళ్ళింది. ఇంట్లో నాకేమీ తోచటంలేదు. అందుకని కావలసిన పైకం దగ్గిరా చేతబట్టుకొని హైదరాబాదు బయలుదేరాను. వెధవ బండి సికిందరాబాదు వెళ్ళేటప్పటికి రెండున్నర గంటలు లేటు. ముందుగానే వుత్తరం రాశాను గాబట్టి స్టేషనుకి బావ వొచ్చాడు. నన్ను చూడగానే బావ గబగబా నాదగ్గరికి వచ్చాడు.

"అంతా కులాసేనా?" అని నేనడిగాను.

"ఆ! కులాసాగానే వున్నాం" జవాబిచ్చాడు బావ. మెల్లిగా సామాను దింపుకుని ఓటాంగాలో ఇంటికి బయలుదేరాం.

"వెధవబండి రెండున్నర గంటలు లేటోయ్" అన్నాను నేను.

"అసలీ బళ్లు ఎప్పుడూ ఇంతేనోయ్. లేటుకాందే రాకూడదని రైల్వేయాల్సులో ఒకటేమో ఖర్మం! ఎప్పుడూ సరిగా టైంకు రావు." అన్నాడు బావ.

ఇల్లుచేరాం. వాకిట్లో రాధ కూతురి నెత్తుకుని నిలుచుని వుంది. నన్ను చూడగానే బండిదగ్గరకు వచ్చింది!

"ఏరా ఇదేనా రావటం? ఇంత ఆలస్యమయిందేం?" అని అడిగింది.

"ఇదేనమ్మా రావటం. బండి రెండున్నర గంటలు లేటు" అన్నాను.

"సరే కాళ్లుకడుక్కో. మొహం కడుక్కున్నావా కాఫీ తాగుదువుగాని."

"మొహం కడుక్కోవటం అయిందే. ముందు స్నానాలగది చూపించు స్నానం చేయాలి" అన్నాను.

అందరం లోపలి కెళ్ళాం. కాఫీ త్రాగి స్నానం చేసి లోపలికొస్తుంటే గదిలో మాటలు వినపడుతున్నాయ్.

"మరి వాళ్ళ శెలవ పెట్టాల్సిందేనండి. రాకరాక తమ్ముడొస్తే ఆఫీసు కెళ్తానంటా రేమిటి! ఆపాటి తెలియకపోతే ఎలాగండి! కాస్త మీరు కబుర్లు చెబుతూ కూర్చుంటే నన్నా వాడికి కాలక్షేపం అవుతుంది ఏం మగవారండీమీరు" అంటోంది రాధ.

"అదిగాదే, ఆఫీసుపని ఎక్కువగా వుంది. అన్నిటికన్నా ఆఫీసరు కర్కోటకుడు. కబుర్లు చెప్పటానికి నువ్వున్నావుగా" అంటున్నాడు బావ.

"నేనన్నమాట కబుర్లు చెప్పేది. మగవారు మగవారూ కబుర్లు చెప్పుకొంటే ఎంత బాగుంటుంది? అయ్యో రాత! ఆమాత్రం తెలియదేముంది?" అంది రాధ గట్టిగా.

"ఇవ్వాళ జీతం ఒస్తుంది తెలుసా" అన్నాడు బావ హుషారుగా.

"జీతంఒస్తుందా? చెప్పరేమండి. అయితే ప్రొద్దున ఆఫీసుకు వెళ్ళి మధ్యాహ్నంనుండి మూడురోజులు సెలవ పెట్టండి. తెలుసా?" అంది రాధ అధికార స్వరంతో.

"అలాగే లేవే."

"సరే బజారుకెళ్ళి కూరగాయలు పట్టుకు రండి" అని సంచీ చేతికిచ్చింది. నేను లోపలి కెళ్లాను. బావ చొక్కాకట్టుకు బయలుదేరాడు.

"ఏమో బావ కేవలం అమాయకులలా కంకరం. అన్నీ నేనే చెప్పాలి. మరి బయటి ప్రపంచంలో ఎలా నెగ్గుకొస్తున్నారో కాని" అంది రాధ నాతో.

బావ ఆఫీసుకెళ్ళి మధ్యాహ్నంనుండీ మూడురోజులు శెలవ పెట్టాడు. నాకు వాళ్ల వ్యవహారంచూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తోంది. రాధ మాట ప్రతివిషయంలోను చెల్లుతోంది. బావ అక్కయ్యమాట కెదురు చెప్పడు. మరి వాళ్ళ సంసారం ఎట్లా

(30-వ పేజీ చూడండి)

72 Persons are awarded prizes in our competition No. 27. Ist prize (1) K. Neethimuthunadar, Tinnevelly; (2) S. M. Govindaswami Chettiar & Bros, Tanjore: (3) Lalitha Madhava Rao, Banganpalli; (4) D. Tripathy, Kaghaznagar and 10 others; IInd prize 2; IIIrd prize 41 and IVth prize 15 persons. Full particulars are against 0-4-0 Annas stamps.

గెలవండి 25,000 గెలవండి

రిజిష్టర్డు నెం. 628. పోటి నెం. 29.

సీలు వేసియున్న మా అఫిషియల్ కీ సొల్యూషన్ మెసర్సు. ప్రీమియర్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, మద్రాసు వారివద్ద డిపాజిట్టు చేయబడియున్నది. వారి అధికారముతో అది ప్రకటించబడును ప్రథమ బహుమతి ఆల్ కరెక్టు రు. 12,500. రెండవబహుమతి, మొదటి రెండు లైనులు కరెక్టు రు. 6,500 మూడవ బహుమతి, మొదటి ఒక లైన్ కరెక్టు రు. 3,500. నాలుగవ బహుమతి మొదటి రెండు నెంబర్లు కరెక్టు రు. 2,500 మా కీ సొల్యూషన్ ప్రకారం నిలువుగా, అడ్డంగా యెట్లైనా వుండవచ్చును.

RAISING COMPETITIONS

KEY to No. 27 - 93 to 108 - 410

100	103	102	97
93	106	107	96
105	94	95	108
104	99	98	101

We hereby certify that the above is the solution as original deposited with us by Raising Competitions No. 27 on 19.10.54 in a sealed cover which was opened in our presence to-day and that a copy of the above solution has been lodged with the Bank.

For The Premier Bank of India Ltd.

318

ఆఖరు తేది 13-12-54 ఫలితములు 27-12-54

ప్రవేశ రుసుము : ఒక ఎంట్రీకి రు. 1/-; 6 ఎంట్రీలకు రు. 5/-; 14 ఎంట్రీలకు రు. 10/-

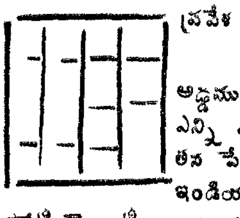

సాల్వ్ చేయవలసిన విధానము :—ఈ చదరములో 72 నుండి 87 వరకు గల అంకెలు నిలువుగా అయినా అడ్డముగా ఎటు కూడినా 318 వచ్చేటట్లు వేయాలి. ఒక అంకె ఒకసారే వాడాలి. రూల్సు :—సాదా కాగితము మీద ఎన్ని ఎంట్రీలైనా నిర్ణయించిన సొమ్ముతో పంపిన అంగీకరింపబడును. ప్రతి ఎంట్రీకింద, పోటీ పంపువారు తన పేరు అడ్రసు స్పష్టంగా పెద్ద అక్షరాలతోను, అంకెలతోను ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి. సొమ్ము క్రాస్ చేసిన ఇండియన్ పోస్టల్ ఆర్డర్లుగాగాని, మనియార్డర్లుగాగాని పంపవచ్చును. మనియార్డరులైనచో మనియార్డరు రశీదులు పోటి యెంట్రీల వెంట పంపవలెను. ప్రతి మనియార్డరు ఫారములోని కూపనులో సొమ్ము పంపువారు తన పేరు, అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను "వసూలునుబట్టి బహుమతుల సొమ్ము మారుచుండును." ఈ పోటీలో మేనేజరు తీర్మానము ఆఖరు చట్టబద్ధమైనది. 0-4-0 స్టాంపులు పంపిన పోస్టులో ఫలితముల లిస్టు పంపబడును. మా ప్రత్యేక రూల్సు, షరతులు బాగా తెలిసినవారే పోటీలో పాల్గొనవలెను.

THE RAISING COMPETITIONS No. 29, 28 (3), Thandavaraya Gramani St., MADRAS-21.

★ త్రివిధ సంసారాలు ★

చేస్తున్నారో! అన్న అనుమానం నాకు కలిగింది. మధ్యాహ్నం రెండుగంటలవేళ అక్కయ్య బావతో అంటున్నది. "ఏమండి తమ్ముడికి వూరు చూపించిరండి. త్వరగా రావాలి సుమా. సినిమా కెడదాం. ఐదున్నరకే రండి." నేను బావ వూరుచూసి బావ ప్రొద్దులంమీద సరిగ్గా ఐదున్నరకే ఇంటికి వచ్చాం. "తొందరగా స్నానం కానీయండి అన్నం వడ్డిస్తున్నాను" అంది రాధ మాతో. స్నానం చేసి భోజనానికి కూర్చున్నాం.

"ఏ సినిమా కెళదాం శంకరం"

"నీ యిష్టం" అన్నాను నేను.

"మీరు చెప్పండి" అంది రాధక్కయ్య బావతో.

"బైజూబావరాకి వెళదాం" అన్నాడు బావ.

"విధవ హిందీ సినిమాలేం బాగుంటయ్యండి ఏదైనా తెలుగు సినిమా కెళదాం."

"సరే నీ యిష్టం" అన్నాడు బావ.

ఒక తెలుగు సినిమా చూసి ఇంటికి వచ్చాం.

రాధ మాకు ప్రక్కలు బయటవేసింది. నేను ప్రక్కమీద పడుకుని కళ్లుమూశాను. నేను నిద్దరపోయినా ననుకున్నది కాబోలు రాధ బావతో —

""ఏమండీ జీతం ఏది" అంది.

"రేపిస్తానుగా"

"మధ్యాహ్నం ఎందు కివ్వలేదు"

"ఏదో మాట్లాడుకుంటుంటే ఎందుకులే అని వూరుకున్నాను. సరే గాని ఈనెల ఇరవై తీసుకుంటాను."

"ఏం? ఎందుకు? ఐదు రూపాయ లెక్కువ ఎందుకు? అదేం లాభం లేదు. మామూలుప్రకారమే పదిహేను తీసుకోండి"

"ఈసారికి ముటుకు"

"అదేం లాభం లేదండి. ఇంట్లో ఎన్ని ఖర్చులున్నాయో మీకేం తెలుసు? ఏదో నేను గాబట్టి ఎట్లాగో నెట్టుకొస్తున్నాను. మామూలుగా పదిహేను తీసుకొని మిగిలింది నాకివ్వండి" దాదాపుగ ఆజ్ఞాపిస్తున్నట్టుగా అంది రాధక్కయ్య బావతో. బావ కిక్కురుమనకుండా 'సరే' అన్నాడు.

ఓ వారంరోజులుండి సికిందరాబాదు, హైదరాబాదు పూర్తిగాచూసి మళ్ళీ ఇంటికి బయలుదేరాను. "శాస్త్ర వుత్తరాలు రాస్తుండరా శంకరం! రాజ్యంకూడ ఒచ్చివుంటే బాగుండేది" అంది అక్కయ్య.

రైల్లో ప్రయాణం చేస్తున్నానన్న మాటేగాని నామనసంతా ఇంకా సికిందరాబాదు రాధక్కయ్య ఇంట్లోనే వున్నది. "ఇదేం సంసారం! భగవాన్ నీసృష్టి అద్భుతం. ఆడమాటే అధికారం చెలాయిస్తోంది. అయినా ఆ సంసారంలో కీచులాటలూ, పోట్లాటలూ లేవు. సంసారం శాంతివంతంగానే నడుస్తోంది" అనుకున్నాను. బెజవాడలో దిగాను మా కృష్ణన్నయ్యను చూడటానికి. కృష్ణ అంటే మా పెదనాన్నగారికొడుకు మా యిద్దరికీ మంచి స్నేహం వుంది.

అన్నయ్య వాళ్లింటికెళ్లేటప్పటికి పదవ్వుంది. ఆయనింకా అరుగుమీద కూర్చుని మొహం తోముకుంటున్నాడు. నన్ను చూడగానే

"ఏరా బ్రతికేవున్నావా!" అన్నాడు నవ్వుతూ.

"[illegible]న్నయ్యా. కష్టంగాని [illegible]

పాత స్నేహితుడు

BAYER నొప్పి, జ్వరము, జలుబులు తగ్గించును.

పెట్టి ఓ నలభై ఏళ్లు ఆయుష్షు పొడిగించుకొని ఇప్పుడే వస్తున్నాను" అన్నాను నేను నవ్వుతూ.

"లేకపోతే మరేవిటిరా? అసలు నువ్వు ఉత్తరం రాసి ఎన్నాళ్లయింది?"

"తీరిక లేదన్నయ్యా. అయినా తగని బద్ధకం అనుకో."

ఇంతలో ఒదిన కాంత బయటికొచ్చింది.

"ఏమయ్యా ఇదేనా రావటం? బయట నుంచే మాట్లాడుతున్నావేమిటి. రా లోపలికి. అంతా కులాసేనా?" అంది. లోపలికెళ్లాను

కాఫీలు తాగుతున్నాం అన్నయ్యా నేను. ఒదిన వచ్చి అన్నది "ఏమండీ ఇంట్లో సామాను పట్టుకురావాలి."

"అయిందీ అప్పుడే వారం వొచ్చింది. ఏం తేవాలి"

"వీశ చింతపండు, వీశ పంచదార, అరవీను కాఫీ పొడి, వీశన్నర నూనె..."

"అయిందా దండకం. ఏదో చదువుకు పోతున్నావ్ ఇష్టం ఒచ్చినట్లు" అన్నాడన్నయ్య.

"అంత విసుక్కుంటా రేమండి"

"సంతోషించాగులే తెలివికి. నోరు మూసుకుని లోపలికెళ్ళి లేనివన్నీ ఓ కాగితంమీద రాసుకురా తీసుకొచ్చి తగలేస్తాను" అని అన్నయ్య అన్నాడు కోపంగా.

ఒదిన తలొంచుకొని వెళ్లింది.

"ఎందు కన్నయ్యా అంత కోప్పడతావు" అన్నాను నేను.

"నీకు తెలియదురా. ఆడవాళ్లని ఎంతలో వుంచాలో అంతలోనే వుంచాలి." అన్నాడు అన్నయ్య.

"నా కప్పుడు అనుమానం వేసింది: మా బావే మా రాధక్కయ్యతో ఇట్లా అని వుంటే ఏమయేది? సమాధానం నేనే వూహించుకొన్నాను. "దండకం అంటా వేమిటి? మాట్లాడే వాటిలో అర్థం వుండాలి. దండకం అయితే వంటింట్లో కెళ్ళి మానుకొండి ఏం వున్నయ్యో ఏం లేవో. అంత బద్ధకం అయితే సంసారం చేసినట్లే. మాట్లాడకుండా చెప్పిన వేవో తప్పనతెండి" మా బావ కిక్కురుమనకుండా బజారు కెళ్ళేవాడు అని ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాను.

"ఏమిటిరా ఆలోచిస్తున్నావ్" అన్నాడన్నయ్య.

"ఏంలేదన్నయ్యా. అన్నట్టు సరోజ ఏదీ?"

"దానికి నూర్సింగ్ స్కూల్ కదూ. ప్రొద్దున్నే వెళ్ళింది"

సాయంత్రం ఓ మిత్రునింటికి వెళ్ళా-వాడు భోంచేయమని బలవంతం చేయటం చేత అక్కడే భోంచేసి తొమ్మిదిన్నరకు ఇంటికి వచ్చాను. అన్నయ్యేదో అరుస్తున్నాడు "నా యిష్టం ఒచ్చిన సంబంధం సరోజనికి నిశ్చయం చేస్తాను. నీ సలహా విని నోరుమూసుకోవటమే. తెలిసిందా? తగుదునమ్మా అని ప్రతివిషయంలో తలదూర్చవద్దని నీకు ఎన్నిసార్లు గడ్డిపెట్టాను? మనిషికో మాట గొడ్డుకో దెబ్బ అన్నారు. బుద్ధి వుండొద్దా"

"నేనుమాత్రం ఏమన్నానండీ. ఈ సంబంధంకంటే ఆ సంబంధం నచ్చిందన్నాను గాని" అని ఒదిన భయపడుతూ మెల్లిగా అంది.

"అసలు నువ్వెవరవు బాగులేదని చెప్పటానికి? నా యిష్టం. నాకు నచ్చింది. నిశ్చయించాను. నీసలహా చెప్పిన పని చేయటమే తెలిసిందా?" అని అన్నయ్య అన్నాడు. ఒదిన మాట్లాడలేదు. నేను చెప్పులు చప్పుడు చేసుకుంటూ లోపలి కెళ్లాను.

"భోజనానికి లేవయ్యా! అన్నయ్యకూడ నీకోసరం కని పెట్టుకూచున్నారు"

"నేనొక స్నేహితుడింట్లో భోంచేశా వొదినా"

"పోనీ మజ్జిగయ్యావే తాగుతాడు" అన్నాడన్నయ్య.

"అక్కర లేదమ్మా" అని నేనన్నాను.

నాలుగురోజులుండి స్వగ్రామానికి బయలుదేరాను. ఇంటర్ క్లాసులో ఎవరూ లేరు. నా ఆలోచనలకి అంతరాయం కలుగదు. "ఓభగవంతుడా! అహా! ఏమి నీమాయ. ఎంత వ్యతిరేక పరిస్థితులుగల సంసారాలు. ఎంత శాంతమూర్తి మా వదిన. అందుకే ఆ సంసారం శాంతివంతంగా నడుస్తోంది. మా వొదిన కూడ మా 'రాధ'లాంటి దయితే ఆ సంసారం గతేంకాను? మా అన్నయ్య కోపానికి ఆవిడ శాంతానికి సరిపోయింది గాని లేకపోతే ఆ యింట్లో రోజుకొక అగ్నిపర్వతం బద్దలు కాదూ!" అని ఆలోచిస్తూ స్వగ్రామం చేరాను.

ఇంటికి వచ్చి ఈజీచైరులో ఏదో చదువుకొంటూ పడుకొన్నాను. కాసేపయిన తరువాత అకస్మాత్తుగా ప్రక్కింట్లోనుండి అరుపులు వినపడ్డయ్.

"ఆమాత్రం అడగటానికి మొగుణ్ణయిన నాకు అధికారం వుండా లేదా!" అంటూంది పురుషకంఠం.

"మీ అధికారం ప్రతివిషయంలోను చలాయిస్తే సహించేవారెవరూ లేరు" అంతకంటే గట్టిగా అంటోంది స్త్రీ కంఠం.

"పడివుండక ఊరిపెటుకుంటా వేం?"

"అదొక్కటే తక్కువ నా బ్రతుక్కి. అంతకంటే మీరు నిర్వాకం చేస్తారని ఎవరనుకొన్నారు? మావాళ్లు నా గొంతు అడ్డంగా కోశారు"

"నేను బుద్ధి గడ్డి తిని నిన్ను మెడకు కట్టుకున్నా. నీకంటే ఏ గొడ్డయినా నయమే. మరీ రోజూ ప్రాణం విసిగిస్తున్నావ్."

"అంత విసిగింపయినా నన్ను కూటం. ఊ! అంటే తప్పు. ఆ! అంటే తప్పు ఈ యింట్లో. ఇల్లు మరీ నరకంగానే తయారయింది" అని ఏడవటం మొదలుపెట్టిందా ఇల్లాలు.

"ఛీ వెధవకొంప" అని గట్టిగా అరిచి మొగకంఠం బయటికి పోయింది.

తరువాత గంటదాకా ఇంట్లో చెంబులు నేలకేసికొట్టిన చప్పుడు వినపడుతున్నది.

నేను ఊరికి వెళ్ళేముందు వారు లేరు. ఈమధ్య వొచ్చారు గాబోలు. ఇదెక్కడి సంసారం? ఇది సంసారమా? లేక చేపల మార్కెట్టా? అని ఆశ్చర్యపోసాగాను. ఈ పదిహేనురోజుల్లో ఎన్ని విషయాలు చూశానో అనిపించింది. అని శంకరంగారు కథ ముగించారు.

ఇంతసేపటి నుంచి వింటూ వున్న రామారావు "మొదటి రెండు సంసారాల్లోను శాంతివుందని ఎట్లా చెప్పగలరు. అందులో ఎవరో ఒకరినోరు పెద్దదేనా?" అన్నాడు.

"ఒకరినోరు పెద్దదయితే ఫరవాలేదు. రెండో వారు సర్దుకుపోతుంటే ఎప్పుడూ శాంతంగానే వుంటుంది. ఎంత మంట మండినా గాలి లేకపోతే ఆరిపోవాల్సిందేగా! ఎంత డబ్బుంటే ఏంలాభం, ఇంట్లో శాంతి లేకపోతే" అన్నాడు అనుభవశాలి శంకరంగారు.

మిత్రులు ముగ్గురు గడిచిపోయిన ఆదివారం "ఇంకా వుండగూడదా" అనుకుంటూ మర్నాటి ఆఫీసుపనిని తిట్టుకుంటూ ఇళ్ళకు పోవటానికి లేచారు. ★

కౌంట్ ఆఫ్ మాంట్ క్రిస్టో

రెండు భాగములు

ఒక్కొక్క భాగం

వెల రూ. 3-8-0

పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

మద్రాసు-1.